

אֵלֶּזְנֹת

פְּרֵשֶׁת עֵשֶׂה

לְעֵלְמֵנוּ עֵבֶת

כס"ד, ע"א, רע"ו

הַרְמַב"ם זצ"ל עִם מֶלֶךְ מִצְרַיִם דָּרָה הֵיעָרוֹת, רָאָה הַרְמַב"ם אֵילָן אֶחָד שָׁיֵשׁ בּוֹ קְרִירוֹת עֲצוּמָה וְגֹדְלָה, וְאָמַר לְמֶלֶךְ שְׂאֵם יַעֲשֶׂה מִן הָאֵילָן הַזֶּה בֵּית בֵּית וַיֵּשֶׁב בּוֹ אָדָם סָגוּר וּמְסֻגָּר אֶפְלוּ בְּתַקּוּפַת תַּמּוּז - יְמוֹת מַחְמַת קְרִירוֹתוֹ. כְּשֶׁשָּׁב הַמֶּלֶךְ מִמִּסְעוֹ, עָשָׂה מְאוֹתוֹ אֵילָן בֵּית סָגוּר לֹא סָדָק, וְהֵנִיחַ בּוֹ אָדָם הַחֵיב מִיְתָה לְמַלְכוּת, וְאָמְרוּ לוֹ שׂוּזוֹ הִיא מִיְתָתוֹ, וְהַבְטִיחוּ לוֹ שְׂאֵם יִצְלִיחַ לְהִשָּׁאֵר בַּחַיִּים לְאַחַר כ"ד שָׁעוֹת יֵצֵא לְחַפְשֵׁי. יָשֵׁב בּוֹ הָאִישׁ כ"ד שָׁעוֹת וַיֵּצֵא חַי, וְנִמְצָא שְׁחִיב הַרְמַב"ם אֶת רֹאשׁוֹ לְמֶלֶךְ כִּי הִטְעָהוּ, וְכָל הַשָּׂרִים שָׁמְחוּ. עֵנָה הַרְמַב"ם וְאָמַר: קְרָאוּ לְאִישׁ וַיִּסְפַּר לָנוּ מִה שָׂאָרַע לוֹ בַּעַת שְׁהוּתוֹ בְּאֵילָן, וְכִיצַד הִצְלִיחַ לְהִשָּׁאֵר בַּחַיִּים. נִעְנָה אוֹתוֹ הָאִישׁ וְסַפֵּר, שֶׁכְּשֶׁעָבְרוּ בְּעֶרְךָ י"ח שָׁעוֹת כִּמְעַט וְלֹא נֹתְרָה בּוֹ נְשָׁמָה מַחְמַת רַב הַקֹּר, אֲלָא שָׁיֵשׁ לוֹ צִפְרָנִים גְּדוֹלוֹת וְחֻטְט בָּהֶם עַד שֶׁנִּשְׁעָשָׂה נֶקֶב קָטָן כְּמוֹ רֹאשׁ מַחַט וְרָאָה אֶת אוֹר הַשָּׁמֶשׁ, אַז עָלְתָה מַחְשָׁבָה בְּלִבּוֹ, שְׂאֵם יִצְלִיחַ לְהַחְזִיק מִמְעַמַּד עוֹד כְּשֶׁשׁ שָׁעוֹת יֵצֵא לְחַפְשֵׁי, וְהַרְצוֹן הַזֶּה נָתַן בּוֹ חֲמִימוּת וְחַיָּה. הִרִי לֶה שְׂאֵין דְּבַר הַעוֹמֵד בְּפָנֵי הַרְצוֹן כִּי הִצְלִיחַ לְעַמֵּד עַל יָדוֹ אֶפְלוּ כְּנֶגֶד הַמּוֹת ('בִּישִׁישִׁים חֲכָמָה' עֲמוּד רְלָה, מַכְתֵּי אֲבִיו הַרַה"ח רַבִּי יַעֲקֹב דוּד וַיִּנְטְרוּב ז"ל).

וְר' יַאֲקִיל הַתְּחִיל לְהַתְנַצֵּל לְפָנָיו, כִּי הַכֹּל יוֹדְעִים כִּי לֹא עָשָׂה זֹאת לְכַבּוּדוֹ רַק לְמַלְאוֹת רְצוֹן קָדְשׁוֹ. אַז עָנָה לוֹ בַּלְשׁוֹן הַקְּפָדָה קִצְתָּ: וְכִי זֶה הוּא רְצוֹנִי לְהַכּוֹת אִיזָה אִישׁ עֲבוּרִי, בְּפֶרֶט לְאַבְרָהָ בֶן תּוֹרָה אֲשֶׁר הִנֵּה יוֹדֵעַ שְׂהֵם חֲבִיבִים עָלַי מִמֶּשׁ כְּפָנֵי (מֵאִיר עֵינֵי הַגּוֹלָה' אוֹת תַּקְמוּ).

לְהַשְׁתַּדֵּל תְּמִיד לְעֵצֵר כְּעֵסוֹ

עַל הַפְּסוּק (שְׁמוֹת ב ג): 'וַיֵּצֵא בַיּוֹם הַשְּׁנִי וְהָנָה שְׁנֵי אֲנָשִׁים עֲבָרִים נֹצִים וַיֹּאמְרוּ לְרִשְׁעֵי לְמָה תִּפְהָ רַעְךָ', הַבֵּיא הַרַה"ק רַבִּי דוּד מְנַדְבוּרְנָא זִיע"א בְּסִפְר 'אוֹהֶבֶת חֶסֶד' (פְּרִשְׁתָּ נח): וּבְכָל־ל מַעֲשִׂיהוֹן שֶׁל רִשְׁעִים, הִיא הִנְהַגְתָּם בְּמִצְהָ וּמְרִיבָה, כְּדַכְתִּיב בְּפְרִשְׁתָּ שְׁמוֹת 'וַיֹּאמְרוּ לְרִשְׁעֵי לְמָה תִּפְהָ רַעְךָ, וַיִּפְרַשׁ רַש"י, אִף עַל פִּי שְׂלֹא הַכּוֹה נִקְרָא רִשְׁעֵי בְּהַרְמַת יָד. וְכַמְדַּמְנֵי שְׂרָאִיתִי כְּתוּב, דְּאֶפְלוּ מִי שְׁהוּא בַּעַל מַחְלָקַת נִמִּי מִתַּר לְקִרוֹתוֹ רִשְׁעֵי, דַּעַל יָדֵי מַחְלָקַת וְכַעַס, אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ ח"ו לְיָדֵי קִטְטָה וְתַגְרַת יָדִים. וּמְכַלֵּל לֹא אֶתָּה שׁוֹמֵעַ הוּ, דְּמַעֲשִׂיהֶם שֶׁל צְדִיקִים הֵם בְּשִׁלּוֹם וְשְׁלוֹה, וְכֵן אֵיִתָּא בּוֹהַר הַקְּדוּשָׁה (פְּרִשְׁתָּ בְּרַאשִׁית) טַעַם שְׁנַח מִצָּא חו, מְשׁוּם שְׁהִיָּה נַח בְּדַעַתוֹ, וְלֹא כְּעַס עַל שׁוּם דְּבַר.

וּמְקַבְּלֵי מַשֵּׁם אַ"ז הַרַה"ק הַרְבִּי רַבִּי מְרַדְכִי מַנְאֲדוּוֹעֵרְנֵעַ צְוֹקֵלָה"ה, שְׁהַתְּבַטָּא עַל אֲנָשִׁים יְרֵאִים שְׁהַתְּקוּטְטוּ בִּינֵיהֶם, שְׂהֵם פְּרוּמְעֵי רִשְׁעִים, וּבְשִׁבְיֵלָם מִתְּעַכֵּב בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ. עַכ"פ חוֹזֵינֵן מִכָּל הַנִּל, שְׂאָדָם הַרוּצָה לְהִיּוֹת בְּמַעַלַת הַצְּדִיקִים לְמִצָּא חוֹ בְּעֵינֵי ה', צְרִיָּה לְהַשְׁתַּדֵּל תְּמִיד לְעֵצֵר כְּעֵסוֹ, עַד שְׁהַהֲרַגֵּל יֵהָא נַעֲשֶׂה אֶצְלוֹ כְּטַבַּע, וַיִּזְכָּה לְקִנּוּת שְׁלֵמוֹת בְּנַפְשׁוֹ.

וְתִשְׁלַח אֶת אֲמַתָּה

סִפְר הַגָּאוֹן הַחֲסִיד מוה"ר יִצְחָק אֵיִזִּיק יוֹם טוֹב מוּוֹרְשָׁה זצ"ל, שְׂפַעַם אַחַת נִסְעַ

לְמָה תִּפְהָ רַעְךָ

סִפְר הַרַה"ח רַבִּי יַאֲקִיל פְּרַאֲהֶמָאן ע"ה מוּוֹרְשָׁא, שְׂפַעַם אַחַת הִיָּה אֲהַרְצִיִּט לְרַבְנֵי הַרַה"ק ה'חֲדוּשֵׁי הַרִי"ם' זִיע"א. וְנִכְנַס לְבֵית הַמְּדְרָשׁ בַּעַת תְּפִלַּת שְׁחִרִית בְּצַבוּר לְוֹמַר קְדִישׁ.

אַחַר גָּמַר הַתְּפִלָּה, כְּשֶׁנִּכְנַס חוֹרָה לְחַדְרוֹ, אָמַר לְר' יַאֲקִיל שְׂלֹא יֵנִיחַ לְאֲנָשִׁים לְכַנֵּס אַחֲרָיו לְחַדְרוֹ, כִּי כְּמָה פְּעַמִּים כְּשֶׁהִיָּה לוֹ יֶאֱרִצִּיִּט נִכְנָסוּ כְּמָה אֲנָשִׁים לְחַדְרוֹ אַחַר הַתְּפִלָּה. וְכֵן הִיָּה כִּי כְּמָה אֲנָשִׁים וּבִתּוֹכָם חֲסִידִים גְּדוֹלִים מְאֻנְשֵׁי שֵׁם הַמְּפָרְסְמִים נִדְחָקוּ לְהַפְּנֵס. אָבַל ר' יַאֲקִיל לֹא הִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם, וְנִתְאַמְץ בְּכָל כַּחוֹ לְקִים פְּקֻדַת רַבְנֵי עָלָיו, וְעָמַל הַרְבֵּה לְסָגֵר הַדְּלַת. אָבַל הִיָּה שֵׁם אַבְרָהָ אֶחָד מִפְּלָג, מְצַעֲרֵי הַחֲסִידִים, אֲשֶׁר הִיָּה רַע בְּעֵינָיו דְּבַר הַתְּנַהּגוּתוֹ שֶׁל ר' יַאֲקִיל נֶגֶד גְּדוֹלֵי הַחֲסִידִים וְקָנָא לְכַבּוּדָם, וְהַתְּרִים נֶגֶד ר' יַאֲקִיל בְּתַקְפֵּי, וְהַעֲמִיד עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ חֵלֶל הַפְּתַח וְלֹא הֵנִיחַ בְּשׁוּם אֶפְוֹ לְסָגֵר הַדְּלַת. וְר' יַאֲקִיל, בְּהִיּוֹתוֹ נֶאֱמַן בֵּיתוֹ שֶׁל הַרַה"ק, וְהָ דְרָכּוֹ כְּמַעַט לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ עַל כָּל תְּנוּעָה שֶׁל הַרְבִּי וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ, נָתַן מַפֵּת לְחַי לְהַאֲבָרָה הַהוּא, וְדַחַף אוֹתוֹ בְּחֻזְקָה לְחוּץ, וְסָגֵר הַדְּלַת אַחֲרָיו.

וּבְאוֹתוֹ הַיּוֹם לַפְּנוֹת עֶרֶב, אָמַר רַבְנֵי ה'חֲדוּשֵׁי הַרִי"ם' לְר' יַאֲקִיל שְׁיִלְךָ לְבֵית הַמְּדְרָשׁ לְקִרְא תְּשַׁעָה אֲנָשִׁים לְחַדְרוֹ לְהַתְּפַלֵּל תְּפִלַּת מְנַחָה בְּצַבוּר, וְהִלְךְ וְהִבִּיא שְׁמוֹנָה אֲנָשִׁים אֶל הַחֻדַר. וְנִגַּשׁ הוּא וְאָמַר לְפָנָיו, שֶׁכְּבָר יֵשׁ מִנֵּן לְהַתְּפַלֵּל. שְׂאֵלוֹ רַבְנֵי, כְּמוֹ בְּתַמְהוּוֹ: אִיָּה יֵשׁ מִנֵּן? אָמַר לוֹ: אֲנַחְנוּ תְּשַׁעָה אֲנָשִׁים, וּבְצַרוּף הַרְבִּי נִהִיָּה עֲשָׂרָה. אָמַר לוֹ רַבְנֵי: הֲלֹא אֲנִי רוּאָה רַק שְׁמוֹנָה אֲנָשִׁים. וְנִבְהַל ר' יַאֲקִיל וְלֹא יָדַע מִה לְהַשִּׁיב. אַז אָמַר לוֹ: כְּנִרְאָה שְׁהִנֵּה חוֹשֵׁב שְׂגָם אֶתָּה תְּצַטְרַף לְמִנֵּן, וְאִיָּה אוֹכַל לְהַתְּרַצוֹת, הֲלֹא הַכִּפֵּית הַיּוֹם אִישׁ יִהְיֶדִי.

***
עַל הַפְּסוּק (שְׁמוֹת ב ה): 'וַתִּרְדָּ בַת פְּרַעֲהָ לְרַחֵץ עַל הַיָּאֵר וַנַּעֲרַתֶּיהָ הִלְכַת עַל יַד הַיָּאֵר וַתִּרְא אֶת הַתִּבְיָה בְּתוֹךְ הַסּוּף וַתִּשְׁלַח אֶת אֲמַתָּה וַתִּקְחָהּ', הַבֵּיא בְּסִפְר 'בֵּית קוֹצֵק' (עֲמוּד לו):

בַּת פְּרַעֲהָ אֶמְרָה לְמַשׁוֹת אֶת מַשָּׁה מִן הַיָּם, כְּשֶׁהִיָּה לָהּ רְצוֹן אֶמְתָּה, מִה כְּתוּב, 'וַתִּשְׁלַח אֶת אֲמַתָּה' וְאִיָּה שְׁלַחָה יָדָהּ, הֲלֹא עֲמֻדָה מְרַחוּקָה, אֲלָא אִם אָדָם רוּצָה בְּאֶמְתָּה - עָלָיו לְשַׁלַּח יָדוֹ וְהִיא תִּשְׁתַּרְבֵּב לְמַרְחָקִים.

(סִפְר סְפִיר וַיְהִי לָנוּם - לְהַרְבֵּי הַגָּאוֹן רַבִּי מִנְחָם מְנַדֵּל פּוֹמֶרְנֵץ שְׁלִיט"א)

חִידוֹן אֵלֶּזְנֹת - נוּשָׂא פְּרִשִׁים מִי נִקְרָא כִּהוֹן בְּפְרִשָׁה זוֹ? וּמִי נִקְרָא לוֹי בְּפְרִשָׁה זוֹ?

פְּתָרוֹן הַחִידָה - חַג הַסּוּכוֹת-זוֹאֵת הַבְּרַכָּה:

ש. הֵיכָן מוּזְכָּר 'שְׁלוּשִׁים יוֹם' בְּפְרִשָׁה זוֹ (זוֹאֵת הַבְּרַכָּה)?
ת. לְאַחַר מוּוֹתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּכוּ עָלָיו בְּמִשְׁךְ שְׁלוּשִׁים יוֹם (דְּבָרִים ל ד).

שֵׁם הַזּוֹכָה בְּסִידוֹר מַתִּיבַת מִנְחָה מְעֵרִיב בְּהוּצַאת "עוֹז וְהַדְר":
חַג הַסּוּכוֹת-זוֹאֵת הַבְּרַכָּה:
ה' מ. שְׁכַטֵּר מַחִיפָה.

פְּתָרוֹן הַחִידָה וְכֵן שֵׁם הַזּוֹכָה, יִפּוֹרְסֵמוֹ אִי"ה בְּגִלְיוֹנוֹת הַבַּאִים
הַפְּתוּרִים נִכְוָה יִכְנָסוּ לְהַגְרָלָה אִי"ה
עַל סִידוֹר מַתִּיבַת מִנְחָה מְעֵרִיב בְּהוּצַאת "עוֹז וְהַדְר".
אַת הַפְּתוּרֹנוֹת יֵשׁ לְשַׁלּוֹחַ אֲלֵינוּ עַד לַיּוֹם שְׁנֵי
לְמַסְפַּר פֶּקֶס: 077-470-26-81
אוֹ לְמֵיִל: magdenot@gmail.com

נֹא לְכַתּוּב שֵׁם, כְּתוּבַת מְדוּקָה וְטַלְפוֹן.
בְּרַאשׁ הַדָּף לְצִיּוֹן "עוֹבֵר חִידוֹן לְנוֹעַר".

